Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2025)0145

Europeiska investeringsbankens finansiella verksamhet – årsrapport 2024

Europaparlamentets resolution av den 8 juli 2025 om Europeiska investeringsbankens finansiella verksamhet – årsrapport 2024 (2024/2053(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av artiklarna 2 och 3 i fördraget om Europeiska unionen,

– med beaktande av artiklarna 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 och 309 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och dess protokoll (nr 5) om Europeiska investeringsbankens (EIB) stadga,

– med beaktande av artiklarna 41–43 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen,

– med beaktande av EIB-gruppens verksamhetsberättelse för 2024 *Priorities for prosperity* av den 30 januari 2025,

– med beaktande av EIB:s investeringsrapport 2024/2025 *Innovation, integration and simplification in Europe* av den 5 mars 2025,

– med beaktande av EIB-gruppens strategiska färdplan 2024–2027 av den 21 juni 2024,

– med beaktande av EIB-gruppens operativa plan 2024–2026 av den 9 februari 2024 och EIB-gruppens operativa plan 2025–2027 av den 30 januari 2025,

– med beaktande av den av G20 beställda översynen av multilaterala utvecklingsbankers ramar för kapitalkrav,

– med beaktande av rådets beslut (EU) 2025/504 av den 11 mars 2025 om ändring av protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens stadga[1],

– med beaktande av EIB:s styrelsebeslut av den 21 mars 2025,

– med beaktande av EIB:s sammanhållningsinriktning 2021–2027 av den 13 oktober 2021,

– med beaktande av lanseringen av EIB:s initiativ European Tech Champions den 13 februari 2023,

– med beaktande av EIB-gruppens tredje årsrapport av den 15 juli 2024 om EIB-gruppens verksamhet i EU:s sammanhållningsregioner,

– med beaktande av EIB:s miljömässiga och sociala standarder av den 2 februari 2022,

– med beaktande av EIB-gruppens lägesrapport för färdplanen för klimatbanken av den 25 juli 2024,

– med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter,

– med beaktande av de viktigaste resultaten av EIB-gruppens analys och samråd med berörda parter, som presenterades vid EIB:s seminarium om bostäder den 18 juli 2024,

– med beaktande av EIB:s pressmeddelande av den 6 mars 2025 *European Commission and EIB group lay foundations for a new pan-European investment platform for affordable and sustainable housing*,

– med beaktande av skrivelsen av den 4 mars 2025 från EIB:s ordförande Nadia Calviño till EU:s ledare,

– med beaktande av EIB-gruppens handlingsplan för säkerhets- och försvarsindustrin, som presenterades vid Ekofinrådets möte i Luxemburg den 12 april 2024,

– med beaktande av EIB:s uppdaterade förteckning av den 14 juli 2022 över stödberättigande, uteslutna verksamheter och uteslutna sektorer,

– med beaktande av EIB:s Global Impact report för 2023–2024 av den 13 juni 2024,

---

[1] EUT L, 2025/504, 14.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/504/oj.

– med beaktande av trepartsavtalet mellan Europeiska kommissionen, Europeiska revisionsrätten och Europeiska investeringsbanken, som undertecknades den 11 november 2021,

– med beaktande av förfarandena för EIB:s mekanism för klagomålshantering av den 13 november 2018,

– med beaktande av dokumentet *Diversity, Equity and Inclusion at the EIB Group* av den 14 oktober 2024,

– med beaktande av Europaparlamentets utredningstjänsts studie *Increasing European added value in an age of global challenges – Mapping the cost of non-Europe (2022–2032)*, som offentliggjordes i februari 2023,

– med beaktande av det gemensamma meddelandet av den 1 december 2021 från kommissionen och vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik om Global Gateway (JOIN(2021)0030),

– med beaktande av den studie som Europeiska kommissionen offentliggjorde den 11 januari 2024 *Access to equity financing for European defence SMEs*[1] ,

– med beaktande av Enrico Lettas rapport *Much more than a market* av den 17 april 2024,

– med beaktande av Christian Noyers rapport *Developing European capital markets to finance the future* av den 25 april 2024,

– med beaktande av Mario Draghis rapport *The future of European competitiveness* av den 9 september 2024,

– med beaktande av Sauli Niinistös rapport *Safer together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness* av den 30 oktober 2024,

– med beaktande av kommissionens meddelande *En konkurrenskraftskompass för EU* (COM(2025)0030) av den 29 januari 2025,

– med beaktande av kommissionens meddelande *Kommissionens arbetsprogram 2025* (COM(2025)0045) av den 11 februari 2025,

– med beaktande av kommissionens meddelande *Vägen till nästa fleråriga budgetram* (COM(2025)0046) av den 11 februari 2025,

---

1 Europeiska kommissionens generaldirektorat för försvarsindustri och rymdfrågor, *Access to equity financing for European defence SMEs*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2024, https://data.europa.eu/doi/10.2889/698738.

– med beaktande av kommissionens meddelande *Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet* (COM(2025)0085) av den 26 februari 2025,

– med beaktande av kommissionens meddelande *Handlingsplan för överkomliga energipriser – Tillvarata det verkliga värdet av energiunionen för att trygga överkomlig, effektiv och ren energi för alla i EU* (COM(2025)0079) av den 26 februari 2025,

– med beaktande av pressuttalandet av den 4 mars 2025 från kommissionens ordförande Ursula von der Leyen om försvarspaketet (ReArm Europe-planen),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 19 mars 2025 *Spar- och investeringsunionen – En strategi för att öka medborgarnas välstånd och den ekonomiska konkurrenskraften i EU* (COM(2025)0124),

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens[1],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 av den 24 mars 2021 om inrättande av InvestEU-programmet och om ändring av förordning (EU) 2015/1017[2],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen – om ändring och upphävande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 466/2014/EU och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1601 och rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009[3],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 av den 24 juni 2021 om inrättande av Fonden för en rättvis omställning[4],

---

1 EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.
2 EUT L 107, 26.3.2021, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.
3 EUT L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.
4 EUT L 231, 30.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1229 av den 14 juli 2021 om lånefaciliteten för den offentliga sektorn inom mekanismen för en rättvis omställning[1],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/795 av den 29 februari 2024 om inrättande av den europeiska plattformen för strategisk teknik[2],

– med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning av den 26 februari 2025 om ändring av förordningarna (EU) 2015/1017, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695 och (EU) 2021/1153 vad gäller att effektivisera EU-garantin enligt förordning (EU) 2021/523 och förenkla rapporteringskraven (COM(2025)0084),

– med beaktande av sin resolution av den 12 mars 2025 om vitboken om det europeiska försvarets framtid[3],

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av yttrandet från budgetutskottet,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor (A10-0112/2025), och av följande skäl:

A. EIB-gruppen omfattar EIB och Europeiska investeringsfonden (EIF). EIB ägs helt och hållet av medlemsstaterna och är världens största multilaterala finansinstitut med verksamhet på de internationella kapitalmarknaderna, och erbjuder kunder konkurrenskraftiga och förmånliga villkor för uppnående av EU:s mål och till stöd för EU-politik och EU-projekt både i och utanför EU, i enlighet med artikel 309 i EUF-fördraget. EIF ägs av EIB (59,8 %), EU (29,7 %) och av finansinstitut (10,5 %) från medlemsstaterna, Storbritannien och Turkiet.

B. EIB-gruppen har en balansräkning på nästan 600 miljarder EUR. EIB-gruppen uppger att bankens sammanlagda investeringar nådde en rekordhög nivå på 88,8 miljarder EUR 2024, varav 50,7 miljarder EUR gått till klimat och miljö, 16,2 miljarder EUR till små och medelstora företag och midcap-företag, 14,4 miljarder EUR till digitalisering och teknisk innovation och 1 miljard EUR till förbättring av Europas säkerhet och försvar. EIB:s skuldsättningsgrad har höjts till 290 %, vilket ger ytterligare utrymme för EIB att investera och stödja uppnåendet av EU:s mål

---

1 EUT L 274, 30.7.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1229/oj.

2 EUT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.

3 Antagna texter, P10_TA(2025)0034.

och EU:s politik. EIB-gruppens sammanlagda investeringar förväntas öka till 95 miljarder EUR 2025.

C. EIB har solida finansiella fundamenta och AAA-kreditbetyg, en hörnsten i dess finansiella trovärdighet och utlåningskapacitet, vilket är nödvändigt för att bevara investerarnas förtroende och säkerställa låga lånekostnader.

D. EIB stöder EU-politik och EU-projekt och är den främsta genomförandepartnern för uppdragen och garantierna i EU:s budget och för mobiliseringen av storskaliga offentliga och privata investeringar. EIB uppger att cirka 90 % av dess årliga investeringar är avsedda för projekt i EU och 10 % för investeringar utanför EU.

E. EIF, som är en del av EIB-gruppen och en enhet som särskilt ska stödja EU:s politiska mål, bland annat på områdena entreprenörskap, jobbskapande och ekonomisk sammanhållning, spelar en nyckelroll när det gäller att stödja små och medelstora företag genom att förbättra deras tillgång till finansmarknaderna, från riskkapital till mikrofinansiering. EIB-gruppen stöder företag i alla utvecklingsstadier.

F. I juni 2024 beräknades InvestEU ha mobiliserat cirka 280 miljarder EUR i ytterligare investeringar, varav 201 miljarder EUR kom från den privata sektorn. Budgeten för InvestEU är nästan uttömd.

G. I de senaste rapporterna om EU:s framtid framhålls att EU:s konkurrenskraft och produktivitet måste stärkas, att marknadsintegrationen spelar en viktig roll och att både offentliga och privata investeringar måste öka för att bygga upp ett starkare, säkrare och mer självständigt och rättvist Europa.

H. I Draghi-rapporten om den europeiska konkurrenskraften bedöms de sammanlagda ytterligare investeringsbehoven i Europa uppgå till 750–800 miljarder EUR per år fram till 2030. EIB-gruppen bidrar på ett avgörande sätt till att överbrygga gapet både genom sin egen utlåningskapacitet och genom att locka privat kapital för att finansiera dessa investeringsbehov.

I. Enligt Draghi-rapporten spenderar EU-företag mindre på forskning och innovation än sina amerikanska motsvarigheter, och Europa kommer ständigt till korta när det gäller att omsätta forskning och innovation i kommersialisering, särskilt inom sektorer som bioteknik, artificiell intelligens och förnybar energi, utan tillräcklig storlek och utan fullbordad inre marknad, bankunion och kapitalmarknadsunion. Draghi-rapporten framhåller produktivitetsgapet på 30 % mellan EU och USA under 2023 och pekar på Europas eftersläpning i den digitala revolutionen – som drivs av internet och tillhörande produktivitetsvinster – som en viktig faktor, samtidigt som det konstateras att bara fyra av världens 50 främsta techbolag är europeiska.

J. I Letta-rapporten görs bedömningen att 300 miljarder EUR i europeiska besparingar inte investeras i Europa, utan främst i USA, på grund av avsaknaden av en integrerad kapitalmarknadsunion. Europeiska centralbankens ordförande bedömer att företag i EU skulle kunna dra in ytterligare cirka 470 miljarder EUR per år i finansiering från kapitalmarknaderna med en fullbordad kapitalmarknadsunion[1]. Europaparlamentets utredningstjänst gör bedömningen att vinsten med en mer fullständigt integrerad och mer effektivt reglerad EU-finansmarknad skulle kunna uppgå till 159 miljarder EUR per år på lång sikt, och att vinsten med ytterligare framsteg i integreringen av EU:s banksektor skulle kunna uppgå till 114 miljarder EUR per år.

K. EIB:s verksamhet bör bidra till uppnåendet av klimatneutralitet senast 2050 i enlighet med Parisavtalet och FN:s mål för hållbar utveckling, och stödja genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. EIB har börjat kalla sig EU:s klimatbank, med tanke på de investeringar som behövs för att åstadkomma den rättvisa gröna omställningen. Kommissionen uppskattar att EU behöver öka sina årliga investeringar i energi, industriell innovation och utbyggnad och transportsystem med cirka 480 miljarder EUR jämfört med det föregående årtiondet[2].

L. Med tanke på det rådande geopolitiska läget spelar utvecklingen av den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen en allt viktigare roll på den inre marknaden. Kommissionens vitbok om framtiden för Europas försvar fastställer att det krävs ytterligare investeringar på 800 miljarder EUR inom försvarssektorn under en period på fyra år. EIB har meddelat att banken kommer att dubbla sin finansiering av säkerhet och försvar från 1 miljard EUR 2024 till 2 miljarder EUR 2025, och samtidigt säkra sitt AAA-kreditbetyg.

M. Bostadspriserna i EU steg med i genomsnitt 48 % mellan 2015 och 2023, och bostadskrisen som berör nästan hela Europa påverkar i allt högre grad medelklassen och inte enbart de mest utsatta. EIB-data visar på att det behöver byggas 1,5 miljoner nya bostäder och att ytterligare fem miljoner bostäder behöver renoveras, vilket kräver 300–400 miljarder i årliga investeringar. Bostadssektorn är av allmänintresse men ställs inför minskade offentliga investeringar, vilket gör att fortsatta EIB-investeringar är avgörande för sektorn. EIB:s nya handlingsplan förutser investeringar på 10 miljarder EUR under de kommande två åren.

N. EIB Globals utlåningsavdelning, som lanserades 2022, är av central betydelse för Europas ställning i världen. EIB Global förväntas

---

[1] Ordförande von der Leyens inledningsanförande vid den gemensamma presskonferensen med ordförande Michel efter det extra mötet i Europeiska rådet den 18 april 2024.

[2] Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet (COM(2025)0085).

möjliggöra minst en tredjedel av de 300 miljarder EUR i investeringar som Global Gateway har som mål att generera till slutet av 2027.

O. Europaparlamentet har upprepade gånger begärt att ett interinstitutionellt avtal ska ingås mellan parlamentet och EIB. Parlamentet har ingått avtal med olika EU-organ. Parlamentet och EIB har en lång gemensam historia av intensivt samarbete, inbegripet (icke) lagstiftande interaktioner och dialog.

Allmänna anmärkningar

1. Europaparlamentet värderar EIB:s villighet att anpassa sig till EU:s föränderliga politiska krav samtidigt som dess långsiktiga mål respekteras. Parlamentet välkomnar EIB-gruppens strategiska färdplan 2024–2027, som återspeglar EU:s politiska prioriteringar. De åtta prioriterade områden som fastställs i den strategiska färdplanen är följande: EIB:s roll som klimatbank, digitalisering och spridning av ny teknik, säkerhets- och försvarsindustrin, modern sammanhållningspolitik, jordbruk och bioekonomin, Europas sociala infrastruktur, investeringar utanför EU med stor inverkan samt kapitalmarknadsunionen.

2. Europaparlamentet framhåller att EIB måste spela en ännu större roll när det gäller att överbrygga Europas investeringsgap som enligt Mario Draghi uppgår till 800 miljarder EUR, varav 450 miljarder EUR enbart för energiomställningen. Parlamentet uppmanar kommissionen och EIB att fullt ut utnyttja EIB:s möjlighet att tillhandahålla finansiellt stöd till EU:s gemensamma prioriteringar och dess avgörande roll när det gäller att driva på nödvändiga investeringar för en rättvis och hållbar tillväxt för alla, samtidigt som innovationsvinster på EU:s centrala politikområden maximeras. EIB-gruppens bidrag måste stärkas ytterligare i nästa fleråriga budgetram, särskilt med hjälp av finansieringsinstrument och budgetgarantier som har visat sig vara mycket effektiva för att främja EU:s viktigaste politiska mål. Parlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att tillhandahålla tillräcklig finansiering för detta syfte genom att tilldela EIB uppdrag och genom en eventuell kapitalökning, och därmed möjliggöra för EIB att mobilisera investeringar som verkligen tillgodoser alleuropeiska behov och stärker EU:s relevans som global aktör. Parlamentet påminner om att den nya kommissionen har som mål att vara en ”investeringskommission”.

3. Europaparlamentet betonar att EIB:s AAA-kreditbetyg är mycket viktigt och en central tillgång som måste bevaras. Parlamentet uppmanar med kraft alla relevanta aktörer att skydda och garantera detta betyg när de anpassar EIB:s utlåningspolitik och uppdrag. Parlamentet betonar att kreditbetyget bland annat beror på EIB:s solida kapitalposition, utmärkta tillgångskvalitet och prestanda,

medlemsstaternas kreditvärdighet som dess yttersta garanter och på att banken har varit lyhörd för EU:s politiska mål. Parlamentet noterar att med ett stabilt AAA-betyg och en stark riskhanteringsram har EIB-gruppen tillräcklig ekonomisk styrka för att stadigt öka sina årliga investeringar. Parlamentet betonar att EIB:s kreditbetyg och finansiella ställning också gör att banken kan säkerställa gynnsamma finansieringsvillkor när det gäller att finansiera projekt av allmänt intresse jämfört med privata affärsbanker, vilket ger större säkerhet och kostnadseffektivitet, och gör att den kan absorbera potentiella avkastningsvariationer, bevara investerarnas förtroende och begränsa lånekostnaderna. Parlamentet understryker att EIB i högre grad bör utnyttja sin privilegierade status för att ta större risker i finansieringen av europeiska kollektiva nyttigheter och strategiska investeringar. Parlamentet noterar EIB:s styrelsebeslut att höja gränsen för EIB:s skuldsättningsgrad från 250 % till 290 %. Parlamentet betonar att EIB på lämpligt sätt bör avpassa sina insatser så att de inte tränger ut privata investeringar.

4. Europaparlamentet noterar att EIB:s investeringsvolym i förhållande till BNP bland de europeiska länderna varierar mellan 0,1 %[1] och 1,4 % för 2024. Parlamentet uppmanar EIB-gruppen att säkerställa en mer balanserad geografisk fördelning av investeringar med syftet att maximera dess inverkan i alla EU:s regioner för en sammanhållen och inkluderande tillväxt i hela EU, med särskild uppmärksamhet på underrepresenterade och mindre utvecklade områden. Parlamentet uppmanar EIB att fortsätta att fokusera på investeringsplaner som ska minska klyftan mellan EU:s mer utvecklade områden och ö-områden, inlandsområden, de yttersta randområdena, ekonomiskt eftersatta områden och alla delar av EU som är missgynnade på grund av naturbetingade faktorer.

5. Europaparlamentet betonar behovet av att förenkla, effektivisera, optimera och konsolidera EIB:s nuvarande och framtida processer och mandat för att öka synergierna, ändamålsenligheten och effektiviteten. Parlamentet föreslår att ett enhetligt regelverk utarbetas och införs med en enhetlig uppsättning finansiella regler, som ska fungera som en enhetlig ram för flera EU-program och förenkla genomförandet för partner, vilket kommer att bidra till att stärka EIB:s verksamhet.

6. Europaparlamentet betonar vikten av att minska administrativa bördor och rapporteringskostnader och förenkla förfarandena för EIB-finansierade projekt, särskilt för små och medelstora företag och innovationsdrivna initiativ i mindre skala. Parlamentet understryker att en effektivare process skulle kunna öka EIB:s avtryck och påverkbarhet. Parlamentet välkomnar i detta avseende inrättandet

---

1 De lägsta talen avser Irland, Lettland och Ungern.

av gemensamma kontaktpunkter som ska erbjuda ett samordnat finansiellt stöd och teknisk vägledning.

7. Europaparlamentet bekräftar EIB:s engagemang för reformer som ska förkorta marknadsledtiderna, med ett mål om en minskning med 30 % till slutet av 2024 och en minskning med 50 % under 2024–2026. Reformerna påskyndas för att minska byråkratin, förbättra synergier inom gruppen, automatisera och effektivisera interna förfaranden och förbättra kostnadseffektiviteten. Parlamentet uppmanar kommissionen och EIB att ytterligare bedöma hur EIB:s marknadsledtider kan påskyndas och finansieringsmandat förenklas utan att revisionsstandarderna eller transparensen äventyras. Parlamentet uppmanar EIB att intensifiera sina insatser för digitaliseringen av sin verksamhet.

Överbrygga investeringsgapet och främja konkurrenskraften

8. Europaparlamentet betonar EIB-gruppens viktiga roll som ett alleuropeiskt och internationellt investeringsorgan både för att mobilisera offentlig och privat finansiering för EU:s prioriteringar och stödja medlemsstaterna med finansiering av väsentliga och strategiska investeringar och EU:s politiska mål.

9. Europaparlamentet påminner emellertid om att EIB:s verksamhet av naturen är begränsad och endast kan spela en stödjande roll när det gäller att åtgärda det betydande investeringsgapet. Parlamentet upprepar att en mer integrerad ekonomisk och monetär union, en förstärkt ekonomisk struktur och effektiv samordning skulle stödja EIB:s verksamhet. Parlamentet efterlyser därför snabba och betydande framsteg när det gäller kapitalmarknadsunionen, särskilt genom konkreta åtgärder gällande den nyligen lanserade spar- och investeringsunion, fullbordandet av bankunionen, samt vid behov inrättande av investeringsinstrument och investeringsverktyg på EU-nivå som ska utformas för att minimera kostnaderna för EU:s skattebetalare och maximera effektiviteten i tillhandahållandet av europeiska kollektiva nyttigheter.

10. Europaparlamentet upprepar att mer integrerade kapitalmarknader och en fördjupad inre marknad även är väsentliga grunder för EIB:s verksamhet. Parlamentet välkomnar EIB:s strategiska färdplan, som sätter kapitalmarknadsunionen högt på dagordningen. Parlamentet anser att en på lämpligt sätt fullbordad spar- och investeringsunion i lika hög grad kommer att gynna både konsumenter och små och medelstora företag genom att tillhandahålla investeringsmöjligheter med hög avkastning i den reala ekonomin, och ytterst kommer att stärka riskkapitalmarknaden, som anses mer riskfylld än andra former av investeringar, genom att underlätta tillgången till mer diversifierade finansieringskällor. Parlamentet betonar att relevanta europeiska offentliga aktörer bör bidra till spar- och

investeringsunionen och välkomnar EIB:s villighet att lansera pilotprojekt och andra konkreta initiativ på detta område.

11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och EIB-gruppen att öka insatserna för genomförandet av konkurrenskraftskompassens och spar- och investeringsunionens agenda genom att mobilisera privat kapital för produktiva investeringar, stödja innovation under företagens hela livscykel, riskkapitalfinansiering och finansiering med eget kapital med högre risk för uppstartsföretag och expanderande företag. Parlamentet understryker att instrument med högre risk, såsom eget kapital och riskkapital, måste användas med tydliga riskramar och mätbara resultatindikatorer. Parlamentet uppmuntrar EIB att utöka finansieringen till företag som ägs av kvinnor.

12. Europaparlamentet erkänner att små och medelstora företag spelar en central roll som ryggraden i Europas ekonomi och för ekonomisk tillväxt, innovation, jobbskapande och territoriell sammanhållning. Parlamentet påminner i detta sammanhang om att EU:s 24 miljoner små och medelstora företag utgör 99 % av alla företag, står för omkring två tredjedelar av alla arbetstillfällen och genererar över 50 % av det totala förädlingsvärdet bland EU:s företag. Parlamentet understryker att stöd till små och medelstora företag är ett viktigt mål för EIB-gruppen, och att bättre kreditmöjligheter, specialanpassade finansiella verktyg och riktade investeringar i små och medelstora företag kan få en omfattande positiv effekt och bidra till EU:s ekonomiska resiliens, lokala produktionskedjors konkurrenskraft samt de regionala ekonomiernas digitala och hållbara omställning.

13. Europaparlamentet uppmuntrar EIB att bibehålla och stärka sin roll för att underlätta tillgången till finansiering för små och medelstora företag och uppstartsföretag, som ofta stöter på hinder när de söker finansiering från traditionella finansinstitut, och tillhandahålla riktad finansiering för att säkerställa tillräckliga resurser för tillväxt och framgång. Parlamentet påpekar att små och medelstora företag fortsatt möter svårigheter på grund av höga räntor och råmaterial- och energipriser.

14. Europaparlamentet välkomnar EIF:s roll när det gäller finansiering av uppstartsföretag och expanderande företag i Europa, inbegripet genom dess verksamhet på den europeiska riskkapitalmarknaden. Parlamentet betonar att EIF-instrument måste förbli lättillgängliga för mindre sökande, och uppmanar EIF att styra upp ansökningsförfarandena i enlighet därmed. EIF:s budget för EU:s riskkapitalekosystem bör öka, i överensstämmelse med rekommendationen i Draghi-rapporten. Det bör också införas första-förlustgarantier och konvertibla instrument som är inriktade på uppstartsföretag och expanderande företag.

15. Europaparlamentet framhåller EIB-gruppens roll som viktig bidragsgivare till utvecklingen av det europeiska ekosystemet för riskkapital och privat eget kapital, men noterar att mer behöver göras för att stödja europeisk innovation, så att uppstartsföretag får större möjligheter att expandera och tillgång till finansiering under hela sin livscykel. Även om privata investeringar till viss del redan flödar genom riskkapitalfonder är de otillräckliga och ojämnt fördelade mellan medlemsstaterna. Parlamentet understryker att en kapitalmarknadsunion skulle kunna bidra till att hantera denna obalans och förbättra tillgången till finansiering mellan medlemsstaterna.

16. Europaparlamentet betonar att EU:s riskreducerande instrument och budgetgarantier har visat sig vara kraftfulla verktyg. Parlamentet anser att riskminskningen bör fortsätta i praktiken, särskilt för investeringar i innovativa och strategiska sektorer. Parlamentet oroas över att interimsutvärderingen av InvestEU-programmet visar att anslagen till många finansiella produkter kan ta slut i slutet av 2025 om inte budgeten utökas. Parlamentet välkomnar i detta avseende kommissionens förslag av den 26 februari 2025 om tillhandahållande av ytterligare finansiering till InvestEU. Parlamentet efterlyser en balanserad geografisk fördelning av finansiering inom ramen för InvestEU, särskilt när det gäller mindre medlemsstater.

17. Europaparlamentet påminner om att EU:s budgetgarantier stöds av skattebetalarnas medel och att fallissemang i samband med EIB-stödda projekt direkt skulle kunna påverka EU:s budget.

18. Europaparlamentet välkomnar den fortsatta utvidgningen av EU:s nätverk av europeiska investeringsbanker och andra internationella finansinstitut för ytterligare mobilisering av offentliga och privata investeringar och bred geografisk och sektoriell täckning. InvestEU genomförs till 75 % av EIB. Finansieringsinstrumentdelen i konkurrenskraftsfonden bör utnyttja de nationella utvecklingsbankernas och -institutionernas sakkunskap, särskilt deras kunskaper om lokala och regionala aktörer. I detta sammanhang bör möjligheten att kombinera instrument mellan EIB och nationella utvecklingsbanker och -institutioner undersökas ytterligare, samtidigt som det säkerställs att sådana instrument inte äventyrar de medel som redan avsatts till nationella utvecklingsbanker och -institutioner.

19. Europaparlamentet uppmanar EIB att i högre grad bevilja lokala och nationella finansförmedlare, inbegripet kreditgarantikonsortier, mikrofinansinstitut, etiska banker och strukturer för kollektiv garanti subventionerade lån, med särskilt fokus på landsbygdsområden, inlands- och öområden, de yttersta randområdena och områden under ekonomisk och ekologisk omställning.

Konsolidering av EIB:s roll som EU:s klimatbank

20. Europaparlamentet erkänner EIB:s roll som klimatbank och dess anpassning till EU:s ram för hållbar finansiering, inbegripet i tillämpliga fall integrering av taxonomikriterier[1], och dess stöd till omställningen genom tillhandahållande av finansiering inom hållbar och ren teknik och stöd till insatserna för utfasningen av fossila bränslen i EU:s ekonomi. Parlamentet påminner om att EIB:s finansiella flöden måste vara förenliga med EU:s mål om klimatneutralitet senast 2050 och klimatmålen för 2030. Parlamentet betonar att alla företagskunder som erhåller EIB-finansiering enligt avtal är skyldiga att offentliggöra en trovärdig strategi för anpassning till Parisavtalet (planer för utfasning av fossila bränslen)[2].

21. Europaparlamentet välkomnar EIB:s klimat- och miljöinvesteringar, som uppgick till totalt 50,7 miljarder EUR 2024, vilket överskrider målet att kanalisera minst 50 % av den totala finansieringen till klimatåtgärder och miljömässig hållbarhet. Parlamentet uppmanar EIB att upprätthålla en hög ambitionsnivå och betonar samtidigt att engagemanget stärker unionens konkurrenskraft, energitrygghet och industriella resiliens.

22. Europaparlamentet insisterar på att den gröna omställningen måste vara inkluderande, rättvis och konkurrenskraftig och att gröna investeringar måste vara bärkraftiga. Parlamentet förväntar sig därför att EIB utnyttjar sin utlåning, sina finansiella instrument, sitt tekniska bistånd och sina rådgivningstjänster till att stödja medborgare och företag som står inför socioekonomiska utmaningar till följd av arbetet med att uppnå klimatneutralitet senast 2050. Parlamentet betonar behovet att stödja industriell omstrukturering, omskolning av arbetskraften och skapandet av nya sysselsättningsmöjligheter i drabbade regioner. Parlamentet uppmanar EIB att stödja projekt som ger tillgång till förnybar energi, bostäder och offentliga tjänster till överkomliga priser, lokalt ledda initiativ och små projekt med särskilt fokus på kampen mot energifattigdom som en prioritet.

---

1 Europeiska investeringsbanken, *European Investment Bank Climate Action and Environmental Sustainability– List of eligible sectors and eligibility criteria*, 2024.

2 Europeiska investeringsbanksgruppen, *Paris Alignment Framework – Low carbon*, *Version 1.1*, 2023. Europeiska investeringsbanksgruppen, *EIB Group Climate Bank Roadmap 2021-2025*, november 2020.

23. Europaparlamentet välkomnar EIB:s investeringar i förnybar energi, energieffektivitet, sammanlänkningar, elnät och ellagring, inbegripet bankens stöd till REPowerEU. Parlamentet understryker vikten av att fokusera på projekt med stor ekonomisk inverkan och mätbara klimatfördelar. Parlamentet uppmanar EIB att spela en roll när det gäller att mobilisera privat kapital för nätinvesteringar för lägre energipriser. Parlamentet bekräftar särskilt de ökade investeringarna i ny teknik för industrielektrifiering och utfasning av fossila bränslen inom industrin, och erkänner dess roll för att stödja omställningen till klimatneutralitet genom minskade utsläpp från industrisektorer där det är svårt att uppnå utsläppsminskningar, och uttrycker samtidigt oro över deras potentiella påverkan på vattenförsörjningen i vissa regioner.

24. Europaparlamentet betonar vikten av att ta itu med höga energipriser i EU för att förbättra europeiska företags konkurrenskraft. Parlamentet påpekar att en stabil energiförsörjning till konkurrenskraftiga priser är en av grundvalarna för en framgångsrik industripolitik. Parlamentet uppmanar EIB-gruppen att särskilt stödja små och medelstora företag som möter energirelaterad kostnadspress, bland annat genom riktade finansierings- och rådgivningstjänster för att förbättra energieffektiviteten och resiliensen. Parlamentet uppmanar EIB att fortsätta att stödja energiintensiva industrier, så att det säkerställs att denna mycket strategiska sektor kan klara energiomställningen.

25. Europaparlamentet noterar den roll som EIB:s revisionskommitté spelar för den interna tillsynen. Parlamentet betonar att ingen extern tillsyn i enlighet med internationellt erkända tillsynsstandarder utförs, utom på området för likviditetsförvaltning. Parlamentet uppmuntrar EIB:s styrelse att, med hänsyn till storleken, komplexiteten och särdragen för EIB:s affärsmodell, vidta lämpliga åtgärder för att säkra efterlevnaden av högsta standarder för extern tillsyn, samtidigt som man beaktar nödvändiga anpassningar till följd av EIB:s unika affärsmodell.

26. Europaparlamentet noterar att i en värld full av osäkerhet bör investeringar inriktas på EU:s beredskap att hantera chocker. Parlamentet betonar behovet av ökade investeringar i klimatanpassning och klimatresiliens. Parlamentet uppmuntrar till ytterligare forskning och utveckling, inbegripet innovativ teknik, för klimatberedskap. Tillgången till finansiering för små och medelstora företag inom innovativ grön teknik bör förbättras. Parlamentet påminner om att ren teknik stärker EU:s suveränitet och är nödvändig för dess konkurrenskraft, men att den möter ännu större finansieringsutmaningar på grund av den gröna premien jämfört med etablerad teknik. Parlamentet understryker att Draghi-rapporten efterlyser fler offentliga garanti- och motgarantisystem för att täcka investeringsriskerna med projekt för tillverkning av ren teknik.

27. Europaparlamentet påminner om att EIB var först med att emittera gröna obligationer och nu är den största emittenten av gröna obligationer i flera valutor. Parlamentet välkomnar att EIB den 2 april 2025 emitterade sin första obligation för ökad medvetenhet om klimatsituationen, i överensstämmelse med EU-förordningen om europeiska gröna obligationer[1]. Parlamentet understryker att EIB spelar en central roll i utvecklingen av den gröna obligationsmarknaden genom att tillhandahålla finansieringslösningar till hållbara företag. Parlamentet uppmanar kommissionen och EIB-gruppen att upprätthålla EU:s ledande roll när det gäller gröna och digitala obligationer.

28. Europaparlamentet påminner om EIB:s åtagande när det gäller konventionen om biologisk mångfald och den globala ramen för biologisk mångfald efter 2020, och stöder EIB:s investeringar i skyddet av biologisk mångfald och bevarandet av naturresurser. Parlamentet välkomnar avtalet mellan EIB och Europeiska miljöbyrån om att fördjupa samarbetet kring biologisk mångfald och klimatåtgärder. Parlamentet påminner om att för att uppnå de långsiktiga fördelarna med restaurering, bevarande och skydd av biologisk mångfald och natur bör attraktiva finansieringssystem göras tillgängliga för potentiella stödmottagare så att de kan ägna sig åt sådan verksamhet på frivillig basis.

Finansiering av fred, säkerhet och försvar

29. Europaparlamentet välkomnar EIB:s proaktiva strategi på säkerhets- och försvarsområdet. Parlamentet betonar att investeringarna i denna sektor fördubblades 2024 till 1 miljard EUR, och att de enligt EIB:s plan för 2025 kommer att fördubblas igen till ett rekordhögt belopp på 2 miljarder EUR. Parlamentet betonar att större EIB-investeringar i försvarssektorn kan uppmuntra kommersiella banker att investera i sektorn. Parlamentet noterar dock att dessa belopp står för mindre än 1,1 % av EIB:s investeringar för 2024 (88,8 miljarder EUR) och 2,2 % av dess finansieringsmål för 2025 (95 miljarder EUR), och betonar att de endast kan spela en kompletterande roll när det gäller att möta de nya finansieringsbehoven på 33,6–48 miljarder EUR som krävs fram till 2030 för försvarsföretag för att tillgodose den förväntade ökningen av beställningar inom ramen för ReArm Europe/Readiness-planen 2030. Parlamentet betonar att finansiering på EU-nivå är avgörande för att tillgodose medlemsstaternas betydande finansieringsbehov. Parlamentet understryker att all framtida strukturell europeisk

---

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2631 av den 22 november 2023 om europeiska gröna obligationer och frivilligt upplysningslämnande för obligationer som marknadsförs som miljömässigt hållbara och hållbarhetsrelaterade obligationer (EUT L, 2023/2631, 30.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj).

försvarsfinansiering måste utformas med tydliga villkor och stark tillsyn, och att erfarenheterna från befintliga instrument måste utnyttjas.

30. Europaparlamentet stöder EIB:s fortsatta och stärkta roll när det gäller att öka Europas säkerhet genom riktade investeringar i både försvarsinfrastruktur och civil infrastruktur, och betonar att strategiska investeringar måste koncentreras i projekt som skapar europeiskt mervärde och i teknik med dubbla användningsområden som bidrar till både civila mål och försvarsmål, i linje med EU:s övergripande mål om att främja innovation och stärka unionens säkerhet och resiliens. Parlamentet understryker att effektiv försvarsinnovation är beroende av ett nära samarbete mellan den akademiska världen, försvarsinstitutioner och den privata industrin, och uppmuntrar EIB att agera som katalysator för strukturering av långsiktiga offentlig-privata partnerskap genom riktade finansieringsinstrument.

31. Europaparlamentet välkomnar att EIB planerar att se över sin operativa ram och fastställa ett särskilt övergripande offentligpolitiskt mål om att stärka Europas fred och säkerhet, med stöd av en ambitiös tilldelning av medel och kapital[1]. Parlamentet stöder därför EIB:s styrelsebeslut av den 21 mars 2025 att integrera EIB:s strategiska europeiska säkerhetsinitiativ från 2022 i ett permanent övergripande offentligt politiskt mål, som kompletterar de befintliga målen för offentlig politik. Parlamentet understryker dock att all verksamhet på försvarsområdet måste omfattas av lämpliga finansiella parametrar, regelbunden riskbedömning och transparent tillsyn och åtföljas av kraftfulla riskhanteringsförfaranden.

32. Europaparlamentet välkomnar kommissionens och EIB-gruppens gemensamma initiativ att via EIB:s dotterbolag EIF upprätta en fond kallad ”egetkapitalinstrumentet på försvarsområdet” med en budget på 175 miljoner EUR mellan 2024 och 2027, för att stödja privata investeringar i europeiska små och medelstora företag som utvecklar innovativ försvarsteknik med dubbla användningsområden, bidra till att möta behoven av egetkapitalfinansiering hos företag i EU:s försvarstekniska och försvarsindustriella bas, som beräknas till mellan 6,8 och 20 miljarder EUR fram till 2030, och möta den förväntade ökningen av beställningar inom ramen för ReArm Europe/Readiness-planen för 2030.

33. Europaparlamentet noterar EIB:s styrelsebeslut av den 21 mars 2025 att bredda EIB-gruppens stödberättigandekriterier för investeringar inom säkerhet och försvar, och att begränsa uteslutna verksamheter, i enlighet med de förslag som EU:s ledare godkände vid Europeiska

---

1 Skrivelse av den 4 mars 2025 från EIB:s ordförande Nadia Calviño till EU:s ledare.

rådets möte den 6 mars 2025, samt godkännandet av EIB-gruppens handlingsplan för säkerhet och försvar, som syftar till att öka stödet till EU:s säkerhets- och försvarsindustri. Parlamentet noterar att EIB-gruppen inom ramen för denna plan tillhandahåller finansiering till små och medelstora företag och innovativa uppstartsföretag som är verksamma i säkerhets- och försvarssektorn i enlighet med principen om dubbla användningsområden, där kravet på ”trovärdig civil användning” upprätthålls, samtidigt som intäktstestet avlägsnas.

34. Europaparlamentet noterar EIB:s styrelsebeslut av den 21 mars 2025 att det inte ska finnas något fastställt tak för investeringar i säkerhet och försvar, där finansieringsbehoven ska fastställas årligen i EIB-gruppens verksamhetsplan. Parlamentet uppmanar EIB att klargöra de potentiella konsekvenserna av detta beslut för andra politikområden och EIB:s övergripande verksamhet.

35. Europaparlamentet föreslår att EIB löpande tänker över och utvärderar sin roll samt tillämpningsområdet för berättigande investeringar, när det gäller bidrag till Europas fred och säkerhet i enlighet med beskrivningen i kommissionens vitbok om det europeiska försvarets framtid, särskilt mot bakgrund av det angelägna behovet av att skala upp den europeiska försvarssektorn och säkerställa långsiktig säkerhet och strategisk autonomi. Parlamentet varnar för att alla justeringar av EIB-gruppens stödberättigandekriterier eller finansiering för anpassning till nya prioriteringar måste skydda gruppens finansiella ställning och säkerställa en effektiv finansiering av andra strategiska EU-prioriteringar.

36. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ändra EIB:s uteslutningslista för att möjliggöra finansiering av vapen och ammunition och gå längre än enbart teknik med dubbla användningsområden, och därigenom bidra till utvecklingen av den europeiska försvarsindustrin.

Hantering av utmaningar inom social infrastruktur, sammanhållningspolitik och bostäder

37. Europaparlamentet välkomnar EIB:s centrala strategiska prioriteringar att stärka Europas sociala infrastruktur och en modern sammanhållningspolitik för en hållbar tillväxt för alla i hela Europa. Parlamentet uppskattar att EIB i sina sammanhållningsriktlinjer för 2021–2027 åtog sig att avsätta minst 40 % av sin totala finansiering i EU mellan 2022 och 2024 till projekt i sammanhållningsregioner, och att sådan finansiering stod för 48 % av EU:s totala utlåning under 2024. Parlamentet uppmanar EIB att fortsätta att stödja infrastrukturutveckling, inbegripet investeringar i järnvägar, hälso- och sjukvård och social infrastruktur, vilka är avgörande för social och ekonomisk sammanhållning, resiliens och tillväxt för alla.

Parlamentet understryker att EIB i ett läge med geopolitisk och ekonomisk osäkerhet kan tillhandahålla långsiktiga lösningar för hantering av levnadskostnadskrisen.

38. Europaparlamentet betonar den avgörande roll som kompetensutveckling spelar för att driva på långsiktigt hållbar tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft i EU. Parlamentet understryker att finansieringsinitiativ i syfte att främja humankapital inte bara bidrar till innovation och produktivitet och till att möta arbetsmarknadens behov, utan också stärker social sammanhållning och ekonomisk resiliens. Parlamentet uppmanar EIB att öka investeringarna i utbildning, yrkesutbildning, kompetensutveckling och omskolning samt hälsa, i nära samordning och samarbete med medlemsstaternas initiativ på dessa områden, för att komplettera och förstärka deras effekt.

39. Europaparlamentet välkomnar EIB:s åtagande att möta utmaningen med det dubbla marknadsmisslyckandet inom bostadssektorn, inbegripet det otillräckliga utbudet av energieffektiva bostäder till överkomliga priser samt marknadsmisslyckandet att öka energieffektiviteten i det befintliga bostadsbeståndet. Parlamentet noterar att både politiken och omfattningen av de ovan nämnda marknadsmisslyckandena varierar mellan medlemsstaterna.

40. Europaparlamentet välkomnar EIB:s handlingsplan för överkomliga och hållbara bostäder med planerade investeringar på 10 miljarder EUR under de kommande två åren. Parlamentet uppmärksammar resultatet av EIB-gruppens analys och möte med intressenter, där man kom fram till att det uppskattningsvis behövs årliga offentliga och privata investeringar på 300–400 miljarder EUR för att bygga 1,5 miljoner nya bostäder och renovera ytterligare 5 miljoner bostäder per år. Parlamentet uppmuntrar EIB att mobilisera ytterligare finansiering till projekt för överkomliga bostäder i medlemsstaterna. Parlamentet uppmanar EIB att fokusera på hållbar stadsutveckling och se till att EU:s bostads- och infrastrukturbehov tillgodoses för ett starkare, hållbart, mer sammanhållet och välmående Europa, inbegripet investeringar i bevarande av befintlig infrastruktur, med fokus på att stödja stadsförnyelseprojekt och projekt som omvandlar äldre och övergivna byggnader till moderna subventionerade bostäder.

41. Europaparlamentet uppmanar EIB att ta hänsyn till att bostadskostnaderna i olika hög grad belastar olika inkomstgrupper och familjestrukturer, särskilt eftersom vissa låginkomstgrupper riskerar att marginaliseras. Parlamentet uppmuntrar EIB att samarbeta med andra europeiska offentliga investeringsbanker, lokala offentliga finansinstitut, lokala myndigheter, kooperativa bolag och allmännyttiga bostadsföretag för att finansiera bostadslösningar för sårbara grupper och låginkomstgrupper. Parlamentet välkomnar EIB:s avsikt att i större utsträckning

fokusera på FoU på bostadsområdet.

42. Europaparlamentet uppmanar EIB att öka det ekonomiska stödet genom standardiserade och allmänt tillgängliga finansiella produkter inom området för energi och byggnadsrenoveringar. Parlamentet understryker att EIB:s ”originate to distribute”-modell, som kanaliserar de institutionella investerarnas besparingar, är en innovativ modell som kan bidra till integrering av EU:s kapitalmarknader.

43. Europaparlamentet välkomnar EIB:s avsikt att utöka sitt ekonomiska och rådgivande stöd när det gäller bostäder till överkomliga priser, särskilt för yngre generationer. Parlamentet uppmuntrar nära samverkan och utbyte mellan kommissionen, kommuner och lokala myndigheter, kooperativa tillhandahållare av bostäder, bostadsföreningar och byggsektorn för utbyte av bästa praxis och ett alleuropeiskt samarbete. Parlamentet uppmanar EIB att stödja projekt som ger tillgång till förnybar energi, bostäder och offentliga tjänster till överkomliga priser, lokalt ledda initiativ och små projekt, med särskilt fokus på kampen mot energifattigdom.

44. Europaparlamentet välkomnar att EIB-gruppen tagit med jordbruk och bioekonomi bland sina huvudprioriteringar. Parlamentet understryker att jordbruket är en viktig drivkraft för tillväxt och utveckling på landsbygden och att ett ökat stöd och främjande av innovation för denna viktiga sektor spelar en viktig roll för att trygga livsmedelsförsörjningen. Parlamentet belyser de ekonomiska utmaningar som jordbrukare, särskilt unga jordbrukare, står inför, och noterar att jordbrukare och företagare inom denna sektor upplever lägre framgång när de ansöker om finansiering. Parlamentet uppmanar EIB-gruppen att öka sitt engagemang i jordbrukssektorn genom att förbättra tillgången till finansiering.

45. Europaparlamentet uppmanar EIB att satsa mer på att främja ungdomssysselsättning, i synnerhet genom att stödja projekt och program som främjar unga företagare, tillträde till arbetsmarknaden, yrkesutbildning och innovation, för att bidra till rättvisare och mer inkluderande territoriell utveckling och för att bidra till att hejda kompetensflykt, särskilt i EU:s öregioner och ekonomiskt missgynnade områden.

Främjande av den digitala omvandlingen och ny teknik

46. Europaparlamentet uppmanar EIB att förstärka finansieringen av EU:s öppna strategiska oberoende på det digitala området, främja forskning, stödja utvecklingen av europeisk digital infrastruktur, främja ny och omstörtande teknik såsom AI och kvantdatorteknik och möjliggöra tillväxt för digitala uppstartsföretag. Parlamentet understryker vikten av att överbrygga digitala klyftor, både inom EU och globalt, för att säkerställa tillgång till digital infrastruktur och

digitala tjänster för alla. Parlamentet belyser vikten av att EIB:s digitala investeringar anpassas till EU:s strategiska prioriteringar såsom målen för det digitala årtiondet, inbegripet konnektivitet, digital kompetens och företagens digitala omställning.

47. Europaparlamentet stöder att EIF utvidgat European Tech Champions-initiativet för att locka privat kapital, så att innovativa uppstartsföretag ska kunna expandera och bli framgångsrika globala ledare, och så att företag och teknik som har skapats i Europa också stannar kvar i Europa under den senare tillväxtfasen. Parlamentet understryker att utvecklingen av det nuvarande European Tech Champions-initiativet måste påskyndas för att hålla jämn takt med innovationer och uppstartsföretag. Man bör bygga vidare på de positiva erfarenheterna av initiativet för att utveckla liknande initiativ för fortsatt stöd till den digitala omställningen och andra strategiska sektorer, och EIF bör undersöka möjligheterna till en andra generation av detta initiativ samt undersöka möjligheten att investera i fond-i-fonder.

48. Europaparlamentet understryker att institutionella investerare i Europa kan spela en större roll när det gäller att stödja riskkapital, särskilt för expanderande företag. Parlamentet uppmanar därför eftertryckligen EIB-gruppen att skapa ett europeiskt teknikforum som för samman riskkapitalekosystemet, i syfte att engagera institutionella investerare med Tibi-initiativet som förebild[1]. Parlamentet uppmanar EIB att erbjuda möjligheter för sådana investerare att bygga upp sin erfarenhet och delta i saminvesteringsprogram mellan EIF och institutionella investerare, enligt transparenta och i förväg överenskomna villkor.

49. Europaparlamentet understryker att ett av målen i given för en ren industri är att utveckla ett TechEU-program med EIB. Parlamentet betonar vikten av att säkerställa att denna fond har ett specifikt tilldelningsmål för uppstartsföretag och expanderande företag.

50. Europaparlamentet uppmanar EIB att stödja stärkandet av cybersäkerhetskapacitet i EU, för att göra EU mer motståndskraftigt samtidigt som befintliga samarbetsmekanismer mellan medlemsstaterna främjas och kritiska enheter och samhällsviktiga tjänster skyddas.

---

1 Tibi, P., Financing the Fourth Industrial Revolution – Solving the financing grid-lock for technology companies, Franska ekonomi- och finansministeriet, juli 2019.

51. Europaparlamentet betonar att försörjningstryggheten för kritiska råvaror är avgörande för den gröna och digitala omställningen, försvarssektorn och EU:s industriella bas i allmänhet. Parlamentet påminner om EIB:s roll i europeiska råvarualliansen och unionens mål att bli mer autonom när det gäller tillgången på kritiska råvaror. Parlamentet betonar behovet av en strategi för en cirkulär ekonomi för kritiska råvaror för att minska EU:s beroende av tredjeländer och stärka unionens strategiska autonomi. Parlamentet uppmanar därför EIB att investera mer i sektorn för kritiska råvaror för att öka resiliensen för råvaror, med särskilt fokus på återvinning av returråvaror.

52. Europaparlamentet uppmanar EIB att stödja den tekniska omställningen av europeiska företag samt utvecklingen av arbetstagares och entreprenörers digitala kompetens.

EIB:s roll för grannskapet och Global Gateway

53. Europaparlamentet välkomnar EIB:s viktiga stöd till Ukraina mot bakgrund av Rysslands fullskaliga, oberättigade och olagliga anfallskrig. Parlamentet efterlyser en ökning av EU-garantierna för att EIB ska kunna fortsätta stödja och förstärka verksamhet inom den offentliga och privata sektorn i Ukraina, för hantering av Ukrainas omedelbara ekonomiska utmaningar, men också för landets återuppbyggnad på medellång och lång sikt.

54. Europaparlamentet betonar att för att minska beroendet av tredjeländer är det mycket viktig med resilient infrastruktur som styrs av Europa, bland annat på områdena satellitkommunikation, energi och logistik.

55. Europaparlamentet understryker den viktiga roll EIB spelar när det gäller att hjälpa EU:s medlemsstater och tredjeländer, särskilt kandidatländer, att få tillgång till riskkapitalmarknader och därmed öka investeringsmöjligheterna.

56. Europaparlamentet betonar att Global Gateway, som är en del av EU:s verktygslåda för yttre åtgärder, är avgörande för Europas globala ställning och syftar till att främja det regelbaserade multilaterala systemet, hållbar utveckling, demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet mellan kvinnor och män och rättsstatsprincipen. Parlamentet välkomnar EIB:s roll som EU:s ledande utvecklingsbank i detta avseende. Parlamentet påminner om vikten av förutsägbara garantier från EU-budgeten för att EIB ska kunna fortsätta att utveckla verksamheten utanför EU.

57. Europaparlamentet efterlyser bättre transparens- och rapporteringsmetoder i överensstämmelse med andra multinationella utvecklingsbanker, tillsammans med inrättande av en oberoende klagomålsmekanism som effektivt kan hantera och avhjälpa

klagomål. Parlamentet betonar behovet av effektiva mekanismer för att säkerställa deltagande av och ansvarsskyldighet gentemot lokalsamhällen som påverkas av EIB-finansierade projekt, för att säkerställa att Global Gateway-projekt är ansvarstagande när det gäller lokala behov och jämställdhet och uppnår meningsfulla utvecklingsresultat. Parlamentet betonar vikten av allmänhetens deltagande, särskilt i EIB:s planerings-, bedömnings- och övervakningsprocesser för kritiska råvaror, inbegripet på förhand inhämtat och välinformerat samtycke av ursprungsbefolkningar, på det sätt som föreskrivs i FN:s förklaring om ursprungsbefolkningars rättigheter.

58. Europaparlamentet uppmanar på nytt EIB Global att begränsa blandfinansieringsinsatser till områden där de kan tillföra ett mervärde till den lokala ekonomin utan att tränga ut privat kapital, och att säkerställa att blandfinansiering inte används för grundläggande offentliga tjänster, i synnerhet inte för hälso- och sjukvård, utbildning och socialt skydd. Parlamentet påminner om att EU:s utvecklingspolitiska mål, särskilt målet att förbättra tillgången till hälso- och sjukvård till överkomliga priser, bör vägleda EIB:s investeringar på området för att säkerställa bättre hälsoresultat för alla, särskilt kvinnor.

59. Europaparlamentet förväntar sig att EIB:s globala verksamhet också reagerar snabbt på ändrade omständigheter och akuta behov. Parlamentet framhåller finansieringsunderskottet för utvecklingsbistånd till följd av USA:s indragna bistånd och de minskade anslagen till det globala Syd. Parlamentet efterlyser konkreta initiativ för att förhindra humanitära kriser eller hälsokriser, stödja panafrikansk handel, infrastruktur och regional integration, och stärka banden till Europa. Parlamentet välkomnar EIB:s globala avsikt att skala upp verksamhet med högre risk, vilket möjliggörs genom uppdraget för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen.

60. Europaparlamentet uttrycker oro över uppgifterna om att vissa EU-finansierade projekt utanför EU, inbegripet inom ramen för Global Gateway, byggs av kinesiska företag, och att det händer att kinesiska företag erhåller fler EIB-finansierade kontrakt än EU-företag. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att säkerställa lika spelregler och att samarbeta med EIB för ökat deltagande av europeiska företag. Parlamentet rekommenderar upphandlingspraxis som prioriterar det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet framför lägsta pris för att främja rättvis konkurrens och anpassning till EU:s värden.

61. Europaparlamentet välkomnar att EIB, tillsammans med nio andra multilaterala utvecklingsbanker, stärkt sitt samarbete när det gäller att driva genomförandet av målen för hållbar utveckling.

Parlamentet uppmanar EIB att fortsätta att samarbeta med andra bilaterala och multilaterala institutioner för att utveckla och tillämpa gemensamma metoder för utvecklingskonsekvensanalyser, i syfte att säkerställa långsiktiga positiva effekter och mervärde.

62. Europaparlamentet välkomnar att EIB tillkännagivit ökat stöd till sektorer såsom vattenförsörjning, småföretag, förnybar energi och energieffektivitet och ytterligare förstärkta partnerskap inom Europa och globalt, inbegripet med privata aktörer, för största möjliga genomslag på plats.

Styrning: ansvarsskyldighet och transparens

63. Europaparlamentet betonar att EIB:s växande roll bör åtföljas av större demokratisk ansvarsskyldighet och transparens, inbegripet snabbare offentliggörande av projektrelaterade dokument. Parlamentet upprepar att parlamentet och EIB bör ingå ett interinstitutionellt avtal för att formalisera och stärka sitt befintliga samarbete, bland annat genom regelbunden strukturerad dialog, förbättrad tillgång för parlamentet till EIB:s handlingar och uppgifter samt möjlighet för parlamentet att lämna frågor för skriftligt besvarande till EIB, vilket redan sker med Europeiska centralbanken. EIB bör förse parlamentet med en tydlig och förenklad översikt av vilka bidrag från EU-budgeten som ingår i dess balansräkning, poster utanför balansräkningen och resultaträkning.

64. Europaparlamentet betonar vikten av att EIB säkerställer full insyn och spårbarhet i finansierade projekt, inbegripet mer ingående information, så att alla berörda parter, inbegripet det civila samhällets organisationer, och inte enbart ansvariga ministerier, kan granska projekten. Parlamentet påminner om att alla mottagare av EU-finansiering har en allmän skyldighet att erkänna dess ursprung och se till att all EU-finansiering som erhålls synliggörs. Parlamentet uppmanar EIB-gruppen att se till att slutmottagarna uppfyller villkoren om synlighet för EU:s finansiella stöd.

65. Europaparlamentet uppmanar EIB att öka de europeiska företagens deltagande i upphandlingsprocesser som inleds för projekt som finansieras av EIB. Parlamentet uppmuntrar EIB att råda låntagarna att prioritera europeiska företag för att stärka den europeiska konkurrenskraften.

66. Europaparlamentet understryker betydelsen av att EIB-gruppen upprätthåller högsta möjliga standarder när det gäller att förebygga alla former av bedrägerier, skatteflykt, skatteundandragande, penningtvätt och finansiering av terrorism. Skyddet av integriteten i EIB-gruppens finansiering är mycket viktigt för att säkerställa allmänhetens förtroende och en effektiv resursanvändning. Parlamentet noterar de undersökningar som genomförts av Europeiska ombudsmannen och pågående utredningar som

genomförs av Europeiska åklagarmyndigheten och Europeiska byrån för bedrägeribekämpning, och förväntar sig full klarhet och lämplig uppföljning, inbegripet nödvändiga konsekvenser.

67. Europaparlamentet uppmanar på nytt EIB att överväga att anpassa arbetsfördelningen inom direktionen till EU-institutionernas rekommendationer, för att minska risken för intressekonflikter.

68. Europaparlamentet välkomnar 2024 års ram för erkännande av fackföreningar vid Europeiska investeringsbanken.

69. Europaparlamentet välkomnar EIB:s principer om mångfald, rättvisa och inkludering, inbegripet målet att minst 40 % av de ledande befattningarna ska innehas av kvinnor senast i slutet av 2026. Parlamentet efterlyser en geografiskt balanserad representation av EU:s nationaliteter bland personalen.

70. Europaparlamentet betonar att EIB:s politik när det gäller mänskliga rättigheter bör stärkas, inbegripet inrättande av en tydlig och effektiv ram och strategi för tillbörlig aktsamhet på människorättsområdet. Parlamentet betonar att miljökonsekvensbedömningar och sociala konsekvensbedömningar bör utföras av oberoende experter, och att oberoende kontrollmekanismer bör införas för att övervaka EIB-kundernas egenkontroll och egenrapportering.

°

° °

71. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och Europeiska investeringsbanken.